

Til
Barne- og likestillingsdepartementet

Høring - NOU 2009:8 Kompetanseutvikling i barnevernet - kvalifisering til arbeid i barnevernet gjennom praksisnær og forskningsbasert utdanning

Vi viser til brev 01.10.2009.

Høgskulen i Sogn og Fjordane vil berømme Barne- og likestillingsdepartementet og Befring-utvalget for at det nå foreligger en utredning av behovet for kompetanseutvikling i barnevernet. I vår høringsuttale følger vi de punktene som departementet har bedt oss om å særlig kommentere.

Faglig innhold i grunnutdanningene

I utredningen gis det gode begrunnelser for det faglige innholdet, og vi er enige i at de 14 emneområdene bør være representert i utdanningene som kvalifiserer til å arbeide i barnevernet. Slik det er i dag, harmonerer emneområdene godt med det som inngår i bachelor i barnevern ved vår høgskole.

Utfordringen ligger i forhold til bachelor i sosialt arbeid fordi man i denne utdanningen også skal dekke andre deler av praksisfeltet (særlig NAV). Det blir et spørsmål om hvor stort omfang som kreves innen hvert emne. Man står her overfor et spørsmål om bredde versus dybde. Utredningen gir ikke svar på hva som menes med at emneområdene skal være representert på en kompetent måte. Dette må tydeliggjøres for å sikre likt minimumsnivå ved de ulike studiene og høgskolene. Noen utdanningsinstitusjoner har i dag valgfag, og dette kan være en måte å sikre økt kompetanse i barnevernsfeltet. Det overordnede synspunkt fra vår side er at bachelor i sosialt arbeid skal kvalifisere til å arbeide innen barnevernet. Barnevernsfeltet er komplekst, og det er derfor behov for fagpersoner med ulike former for kompetanse. Rammeplanene må gjenspeile det som er kunnskapsbehovet i praksisfeltet.

Kvalitetskrav til studieopplegget

Utredningens begrunnelser og vurderinger av verdien av ulike undervisningsformer kan vi stille oss bak. Vi benytter i dag både forelesninger, seminar, gruppe- og kasusorientert opplæring, samt trening i ulike praksisrelaterte problemsituasjoner. Undervisningen er flerfaglig og vi samarbeider på tvers av studier og fagmiljø. Dette bidrar til at studentene får kjennskap til andre profesjoner. Men det er en stor utfordring at de aktuelle utdanningene er plassert i kategori F i finansieringssystemet. Dette harmonerer svært dårlig med det som er de faktiske behovene for praksisnær og studentnær undervisning. Det er helt avgjørende for kvaliteten i studieopplegget at det tas et ansvar på nasjonalt nivå for å bedre denne ressursituasjonen.

Turnusordning

Å innføre turnusordning med veiledning, vil være et viktig bidrag til å styrke kompetansen i barnevernet. I dag bidrar både FO og høgskolene til utdanning av veiledere, og behovet for veiledere vil stige betydelig ved innføring av turnus. Utvalget skriver *at Turnustjenestens faglige innhold og omfang av*

veiledning/faglig supervisjon bør vurderes av ansvarlige myndigheter. Det samme bør gjelde kravene til kompetanse hos de som skal stå for veiledningen. Vi forutsetter at de økonomiske og administrative kostnadene ved turnusordning blir nærmere avklart, og slik at eventuelle ekstra kostnader for høgskolene blir fulgt opp med ressurser til det. Det er en forutsetning for at innføringen av en ny og viktig ordning blir vellykket.

Autorisasjon

Høgskulen stiller seg bak ønsket om å innføre en autorisasjonsordning i barnevernet, samt krav til resertifisering. Dette vil bidra til å sikre kvalitet og oppdatering av kunnskap i feltet. Også for autorisasjon forutsetter en vellykket innføring at de økonomiske og administrative kostnadene blir nærmere avklart.

Nasjonalt fagråd

Høgskulen i Sogn og Fjordane stiller seg bak tilrådingen om å etablere et eget nasjonalt fagråd for de fagmiljøene som har ansvaret for å ivareta barnevernets kompetansebehov.

Styrking av det generelle utdanningstilbudet

Det er et stort behov for å øke antallet personer med master og doktorgradskompetanse i barnevern både i praksisfeltet og i utdanningsinstitusjonene. At det etter hver stilles krav om at faglige ledere har master i barnevern, er et positivt bidrag til kompetanseheving innad feltet. Det har også betydning for samarbeidet med andre instanser og faggrupper som har høyere utdanning enn bachelornivå. Turnusordningen styrker feltet gjennom utvidet praksislæring. Men det er også viktig at den akademiske kompetansen får plass i feltet. Dette vil kunne styrke både praksis og academia. Det er vanskelig å rekruttere ansatte til utdanningene med slik kompetanse, fordi det er for få på markedet. Høgskolen bidrar i dag selv med ressurser for å kvalifisere eget fagpersonale. Her trengs det et nasjonalt løft.

Studentrekruttering

Utvalget peker på viktige problemstillinger knyttet til rekruttering av studenter. Skolene bruker i dag betydelige midler på rekrutteringsarbeid, og det blir en utfordring å profilere dette arbeidet inn mot de gruppene som er svakt representert i utdanningene. Ved Høgskulen i Sogn og Fjordane benytter vi bl.a. studenter som ambassadører i rekrutteringsarbeidet. Opplæringen av disse kan bidra til fokus på grupperinger som vi spesielt ønsker økt rekruttering fra. Det å ha noen å identifisere seg med, er viktig når potensielle studenter skal gjøre sine valg. Forsiktig kvotering (20 % menn), slik utvalget foreslår, kan være et virkemiddel. Utvalget trekker også fram at det er behov for flere studenter med minoritetsbakgrunn. Tildeling av utdanningsstipend vil både kunne bidra til rekruttering og økt sannsynlighet for gjennomføring av studiene. Det blir en utfordring å definere hvem man vil definere som minoritet/innvandrere, og som er kvalifisert til å søke om stipend.

Forholdet mellom utdanningsinstitusjonene og praksisfeltet

I utredningen tar man for seg personalutveksling mellom praksisfeltet og utdanningsinstitusjonene, deltidsstillinger for praktikere på åremål og forskningssamarbeid. Dette, i tillegg til det samarbeidet som skjer ved praksisopplæring av studenter, er viktige arenaer for videreutvikling av både praksisfeltet og utdanningsinstitusjonene. En videreutvikling av disse formene for samarbeid ønskes velkommen. Ved vår høgskole arrangerer vi årlige rettleiersamlinger, og vi besøker alle praksisplassene. I forbindelse med departementets omdisponering av praksisveiledningsmidler er Høgskulen i Sogn og Fjordane nå i gang med å kartlegge behovene i praksisfeltet. Vi inngår gjensidige avtaler med kommuner og institusjoner om praksisplasser og gir tilbud om kompetansehevede tiltak rettet inn mot feltets ønsker og behov. Det er også et mål å få til felles forskningsprosjekt.

Til slutt vil vi nevne at økt kvalifisering ikke løser alle problemer knyttet til barnevernsfeltet. De rammebetingelsene som barnevernets ansatte skal jobbe innenfor er avgjørende for hvorvidt man blir i

Vår dato
27.11.2009

Vår referanse
2009/910 - 5074/2009

stand til å møte de utfordringene som feltet representerer. Dette ligger utenfor utvalgets mandat, og dermed for denne høringen. Men vi håper at kompetanseheving også vil medføre at de som skal bidra til å målbare brukernes behov bli hørt på dette området.

Med helsing

Åse Løkeland
Rektor

Terje Bjelle
Studiedirektør